

Warszawa, 18 czerwca 2008 r.

Szanowny Pan
Grzegorz Schetyna
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu organizacji pozarządowych prowadzących działania na rzecz dobra publicznego w oparciu o darowizny prywatnych osób i instytucji zwracamy się do Pana z prośbą o podjęcie działań mających na celu zaniechanie stosowania przez kierowany przez Pana resort rozszerzającej wykładni przepisów o zbiórce publicznej. W szczególności postulujemy usunięcie ze znowelizowanego 6 listopada 2003 roku *Rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie sposobów przeprowadzania zbiórek publicznych oraz zakresu kontroli nad tymi zbiórkami* (Dz.U. 199 poz. 1947) przepisu uznającego wpłaty darowizn na konto organizacji za formę zbiórki publicznej. Wnioskujemy też o podjęcie prac zmierzających do wyeliminowania uznaniowości i arbitralności decyzji urzędników ministerstwa odnośnie pozwoleń na prowadzenie zbiórek poprzez wypracowanie – w porozumieniu ze środowiskiem organizacji pozarządowych - jasnych kryteriów udzielania pozwoleń, w tym wzoru wniosku o pozwolenie i wzoru sprawozdania z przeprowadzenia zbiórki.

Włączenie do rozporządzenia wpłaty na konto jako formy zbiórki publicznej, a także bazująca na nim interpretacja MSWiA, w myśl której zezwolenia na prowadzenie ogólnopolskiej zbiórki wymagają „*apele w środkach masowego przekazu z podaniem konkretnego numeru konta*” (odpowiedź ministra spraw wewnętrznych i administracji Krzysztofa Janika z 2003 roku na interpelację poselską nr 3996c), czy „*zamieszczane na stronach internetowych przez organizacje pozarządowe wszelkie apele o wsparcie finansowe lub o przekazywanie darów rzeczowych skierowane są do bliżej nieokreślonego adresata (do każdej osoby odwiedzającej stronę internetową)*” (informacja na stronie internetowej MSWiA z 23 czerwca 2004), stoją w rażącej sprzeczności z duchem i literą Ustawy z 1933 roku. Tak szeroka wykładnia ww. przepisów prowadzi do sytuacji, w której pojęcie zbiórki publicznej rozciągane jest na wszelkie formy pozyskiwania przez organizacje środków od osób prywatnych, czyniąc z urzędników ministerstwa superarbitrów reglamentujących w sposób w pełni uznaniowy i ostateczny (bez szansy na odwołanie się od wydanej przez nich decyzji) możliwość zabiegania organizacji pozarządowych o ofiarność prywatnych darczyńców.

Tymczasem w intencji ustawodawcy przepisy o zbiórkach publicznych zapewnić miały „*odpowiednie bezpieczeństwo zbieranych publicznie ofiar w gotówce i naturze*” (art. 1 i 5 Ustawy). Tak zdefiniowany cel nie pozostawia najmniejszych wątpliwości, że chodzi tu o zapewnienie nadzoru i kontroli państwa nad zbieraniem datków i darów w sytuacji, w których ofiarodawcy pozostają anonimowi, a dary przez nich składane - w gotówce lub w naturze - nie są ewidencjonowane w momencie ich pozyskiwania. W tym kontekście wpisanie w Rozporządzeniu wpłaty na konto organizacji jako jednej z form zbiórki publicznej nie ma najmniejszego uzasadnienia i wypacza ideę ustawy. Wpłaty dokonywane przez darczyńców na rachunek bankowy organizacji nie są bowiem w żadnym wypadku anonimowym przekazaniem ofiary w gotówce, lecz w pełni udokumentowaną (przelewem bankowym, czy przekazem pocztowym) darowizną przekazaną przez zidentyfikowanego z imienia i nazwiska obywatela. Darowizny i wpłaty (np 1% podatku dochodowego) przekazane na konto organizacji pozostają, podobnie jak inne przychody organizacji, pod pełnym nadzorem właściwych organów kontroli, w tym urzędów skarbowych. Nie ma zatem potrzeby poddawania ich kontroli kolejnego ministerstwa.

Członkami Forum Darczyńców są:

Fundacja Bankowa
im. Leopolda Kronenberga

Fundacja Współpracy
Polsko-Niemieckiej

Stowarzyszenie Fundusz Lokalny
Masywu Śnieżnika

Trust for Civil Society in Central
and Eastern Europe

Fundacja im. Stefana Batorego

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska

Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży

Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej

Fundacja Wspomagania Wsi

Stowarzyszenie Nidzicki Fundusz Lokalny

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Fundacja dla Polski

Fundacja Banku Zachodniego WBK

Fundacja Przyjaciółka

Postulowane przez nas usunięcie z Rozporządzenia MSWiA wpłat na konto organizacji jako jednej z form zbiórki publicznej, pozwoliłoby na klarowne rozróżnienie między zbiórką publiczną - rozumianą jako zbieranie podczas kwesty ulicznej anonimowych ofiar w gotówce lub naturze - a pozyskiwaniem funduszy na działalność statutową organizacji z wykorzystaniem takich nowoczesnych metod zdobywania środków jak direct dialogue, charytatywne smsy, mailing, pay-roll, marketing telefoniczny, czy wpłaty on-line. Dzięki temu zabiegowi zbiórka publiczna zawężona zostałaby, zgodnie z definicją z Ustawy, do ofiar i datków w gotówce lub w naturze, przekazywanych w sposób nieudokumentowany umową darowizny, wpłatą na konto bankowe, pokwitowaniem do kasy organizacji, czy na specjalny numer wyznaczony do tego celu w umowie organizacji z operatorem telefonii komórkowej. Rozwiązanie to byłoby w zgodzie nie tylko z duchem i literą Ustawy z 1933 roku, ale też z przepisami obowiązującymi w innych krajach europejskich (np. w Wielkiej Brytanii), w których ta forma zbierania środków na cele dobroczynne jest powszechna i dobrze zakorzeniona. Zachęciłoby też z pewnością wiele organizacji, które w niewielkim stopniu korzystają dziś z ofiarności osób prywatnych do aktywnego poszukiwania darczyńców, przyczyniając się tym samym do wzrostu kulejącej wciąż w Polsce filantropii indywidualnej i zmniejszając zależność sektora non-profit od środków publicznych.

W imieniu środowiska organizacji pozarządowych zainteresowanych problemem rozwoju możliwości finansowania inicjatyw społecznych ze środków prywatnych zgłaszamy gotowość dalszych dyskusji i prac nad zmianą Rozporządzenia. Jednocześnie informujemy Pana Ministra, że kwestię nieprzystawalności przepisów zbiórek publicznych do realiów, w jakich funkcjonują organizacje pozarządowe, zgłosiliśmy również Parlamentarnemu Zespołowi do Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Sejmowej Podkomisji ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Sejmowej Komisji „Przyjazne Państwo”. Nasze problemy przedstawiliśmy także ministrowi Krzysztofowi Stanowskiemu, przedstawicielowi Ministerstwa Edukacji Narodowej w Radzie Działalności Pożytku Publicznego.

W załączeniu przesyłamy notatkę ze spotkania zorganizowanego w maju przez Forum Darczyńców w Polsce, na którym 30 organizacji dyskutowało o problemach, z jakimi borykają się w związku z koniecznością ubiegania się o zezwolenie na prowadzenie zbiórek publicznych w Polsce.

Z poważaniem

Ewa Kulik-Bielińska
Prezes Zarządu
Forum Darczyńców w Polsce

Do wiadomości:

1. Bogdan Borusewicz, Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
2. Tadeusz Tomaszewski, Przewodniczący Sejmowej Podkomisji ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
3. Janusz Palikot, Przewodniczący Sejmowej Komisji Nadzwyczajnej „Przyjazne Państwo”.
4. Krzysztof Stanowski, Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Edukacji Narodowej

Członkami Forum Darczyńców są:

Fundacja Bankowa
im. Leopolda Kronenberga

Fundacja Współpracy
Polsko-Niemieckiej

Stowarzyszenie Fundusz Lokalny
Masywu Śnieżnika

Trust for Civil Society in Central
and Eastern Europe

Fundacja im. Stefana Batorego

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska

Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży

Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej

Fundacja Wspomagania Wsi

Stowarzyszenie Nidzicki Fundusz Lokalny

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Fundacja dla Polski

Fundacja Banku Zachodniego WBK

Fundacja Przyjaciółka